

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Уп1 Бр. 03-132
27.04 2022 година
Скопје

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20 и 77/21), а во врска со член 55 став 5 од истиот Закон, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година, Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1637/1 од 08.04.2022 година и Заклучокот арх.бр.02-1779/2 од 27.04.2022 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 16-та седница одржана на 27.04.2022 година, го донесе следното:

Решение за преземање мерка – јавна опомена

1. ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА Трговското радиодифузно друштво (ТРД) Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, заради извршена повреда на член 55 став 5 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (ЗАВМУ), на начин што во рамките на телевизискиот програмски сервис на радиодифузерот, на 22-ри март 2022 г., емитувани се репризно и премиерно издание од „Брза кујна“, забавно-документарна емисија, кои не беа означени како програма во која се пласирани производи.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1637/1 од 08.04.2022 г., кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на ова Решение да го усогласи своето работење со одредбите од ЗАВМУ.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Агенцијата).

Образложение

Агенцијата врз основа на член 28 од ЗАВМУ е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата презема мерка - решение за јавна опомена согласно со овој Закон, во случаите кога е извршена повреда на одредбите од ЗАВМУ и подзаконските акти донесени врз основа на истиот закон, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Согласно член 55 став 5 од ЗАВМУ, во програмите кои содржат пласирање на производи треба да биде јасно означено дека се работи за програма во која има пласирање на производи. Овие програми мора да бидат соодветно означени на почетокот и на крајот на програмата и при продолжување на програмата по секоја пауза за рекламирање, со цел да се избегне забуна кај гледачите.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата преку Секторот за програмски работи, на 8-ми април 2022 г., изврши програмски надзор (мониторинг) на телевизискиот програмски сервис на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, емитуван на 22-ри март 2022 г., на државно ниво, при што констатираше прекршување на членот 55 став 5 од ЗАВМУ.

Со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, емитиран на 22 март 2022 година, на државно ниво, констатирано е прекршување на член 55 став 5 од ЗАВМУ, евидентирано во репризно и во премиерно издание од „Брза кујна“, забавно-документарна емисија што не е означена како програма во која се пласирани производи, иако одредени производи од спонзорите се директно вклучени во дејството / сценариото на емисијата. „Брза кујна“ е забавно-документарна емисија од областа на кулинарството, па одредени производи од спонзорите, чии трговски марки се снимани со среднокрупни и со многу крупни/детални планови, а имено: „Divella“, „Тонус леб од Жито центар“, „Меркур“ и „Delimano“ - се непосредно вклучени – пласирани - во дејството / сценариото на емисијата, но емисијата не е соодветно графички означена и како – „програма во која се пласирани производи“.

Повредата од точка 1 од ова Решение, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1637/1 од 08.04.2022 г., кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата до ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје на 11.04.2022 г., испрати Допис наш арх.бр.10-1637/2 од 11.04.2022 г., со кој му го достави Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1637/1 од 08.04.2022 г., со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од ЗАВМУ. Во предвидениот рок, ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје не се изјасни за стореното прекршување на одредбите од Законот. Советот на Агенцијата на седницата одржана на 27.04.2022 г., го разгледа предметниот Писмен извештај и заклучи на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, а во врска со член 55 став 5 од истиот Закон, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка, Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1637/1 од 08.04.2022 г. и Заклучокот арх.бр. 02-1779/2 од 27.04.2022 г., поради констатирано непочитување на одредбите од ЗАВМУ, утврдено во точка 1 на ова Решение, Советот на Агенцијата на седницата одржана на 27.04.2022 г., донесе Решение со кое јавно се опоменува ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје и му се наложува, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на Решението, да го усогласи своето работење со одредбите од ЗАВМУ. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 од ЗАВМУ, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

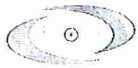
Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Прилог (1):

- 1) Писмен извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1637/1 од 08.04.2022 година.

Доставено до:

- ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
- Управителот на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
- Одговорното лице на програмата во ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
- Секторот за правни работи и јавни набавки;
- Секторот за програмски работи; и
- Назначените лица во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20 и 77/21), се доставува:

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

Република Северна Македонија
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ
МЕДИУМСКИ УСЛУГИ - СКОПЈЕ
Република E Северна Македонија
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ
МЕДИУМСКИ УСЛУГИ - СКОПЈЕ

Број / Датум: 08.04.2022

Орг. единица / Веб-адреса	Број / Датум	Примен. Датум	Вредност / Вредност
10	1637	1	

1. Вид надзор: Редовен;
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
3. Период опфатен со надзорот: 22 март 2022 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 8 април 2022 година;
5. Предмет на надзорот¹:

- Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
- Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14);
- Членовите 53, 54, 55, 98, 99 и 100 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (правила за емитување аудиовизуелни комерцијални комуникации);
- Упатство за примена на одредбите за пласирање производи („Службен весник на Република Македонија“ бр.201/14);
- Правилник за спонзорство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/15);
- Правилник за нови рекламни техники („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/15);
- Член 52 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување);

¹ Од редовниот надзор врз програмскиот сервис беа изземени член 53 ставови 2, 5 и 17 и членот 101 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, затоа што по овие основи беа констатирани прекршувања со вонредните надзори направени во февруари 2022 година. Согласно Законот, почитувањето на овие одредби ќе биде проверено со контролни надзори.

- Член 93 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање);
- Правилник за програми со наградно учествување и за користење телефонски услуги со додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/14);
- Член 94 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (емитување игри на среќа) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/14).

6. Претходно изречена мерка: /

7. Констатации од надзорот:

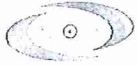
Со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, емитуван на 22 март 2022 година, на државно ниво, констатирано е прекршување на членот 55 став 5 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги – неозначување програма во која се пласирани производи.

Прекршувањето е евидентирано во репризно и во премиерно издание од „Брза кујна“, забавно-документарна емисија што не е означена како програма во која се пласирани производи, иако одредени производи од спонзорите се директно вклучени во дејството / сценариото на емисијата.

Наслов на емисијата	Датум	Период на емитување	
		Почеток	Крај
„Брза кујна“ – забавно-документарна емисија;	22 март	05:59:34	06:45:20
		17:00:57	18:00:13

„Брза кујна“ е забавно-документарна емисија од областа на кулинарството, па одредени производи од спонзорите, чии трговски марки се снимани со среднокрупни и со многу крупни/детални планови, а имено: „Divella“, „Тонус леб од Жито центар“, „Меркур“ и „Delimano“ - се непосредно вклучени – пласирани - во дејството / сценариото на емисијата, но емисијата не е соодветно графички означена и како – „програма во која се пласирани производи“, како што е пропишано со точките 25 и 26 од Упатството за пласирање производи:

- Точка 25: Со цел да се избегне забуна кај гледачите, програмите кои содржат пласирање производи треба да бидат јасно означени, на почетокот и на крајот на програмата, како и при секое продолжување на програмата (доколку програмата се прекинува со паузи за рекламирање);
- Точка 26: ТВ програмите кои содржат пласирање производи се означуваат со истакнување лого и текст на ТВ екранот, на следниот начин: - логото треба да се истакне на кој било дел од екранот и да биде лесно забележливо за гледачите; - секое појавување на логото мора да е проследено со текст; - секое појавување на логото и на текстот на екранот треба да трае најмалку 10 секунди.

Емисијата има визуелни и вербални ознаки за – спонзорство, но, во случајов, разликувањето меѓу продукциските и уредувачките обрски, произлезени токму од „спонзорството“ и од „пласирањето производи“, како и посебните услови за нивната примена како комерцијални практики, опфатени се со точките 32 и 33 во Упатството за пласирање производи:

- Точка 32: Пласирањето производи се разликува од спонзорството по тоа што спомнувањето на името на спонзорот или прикажувањето на неговиот заштитен знак секогаш е вградено во сценариото или во сценографијата на програмата. За разлика од тоа, кај спонзорството, идентификувањето на спонзорот мора јасно да биде издвоено од содржината на програмата.
- Точка 33: Програмите кои содржат пласирање производи и кои истовремено се спонзорирани подлежат и на правилата за пласирање производи и на правилата за спонзорство.

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 55 став 5 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, на 22 март 2022 година, емитувани се репризно и премиерно издание од „Брза кујна“, забавно-документарна емисија, кои не беа означени како програма во која се пласирани производи.

9. Предлог мерка:

- Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво ТВ СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, и согласно со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи – во рок од 30 (триесет) дена по приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги;
- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по опомената (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи